

— Τὸν κύριον κόμητα Σουβραί, τὸν ἐξαδελφόν σου.

— Ἐνόμιζα ὅτι εἶναι εἰς Μορβάν.

— Ἐπέστρεψε καὶ μόλις πρὸ τινων στιγμῶν ἦλθεν. Ὁ κύριος μαρκήσιος νύχταριστήν εἰς τὴν ἐκδρομὴν του;

Ὁ μαρκήσιος ἐκίνησε τοὺς ὤμους χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

Ὁ Σερβὸς ἠγέρθη τῆς ἑδρας του καὶ ἐπανέθηκε τὸ βιβλίον εἰς τὴν οἰκειανθῆσιν.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, εἶπεν, ὁ κύριος μαρκήσιος ἔχει ἄδικον νὰ τρέχῃ κατόπιν τῆς μικρᾶς ἐκείνης· θὰ σὰς ἐσυμβούλευα νὰ ζητήσετε διασκέδασιν εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ πόσα ἐκ τῆς βιβλιοθήκης ταύτης ἡμπορεῖ νὰ διδαχθῇ! Τῶν φρονίμων εἶναι ἡ διασκέδασις· ὁ κύριος μαρκήσιος ἔχει νὰ με διατάξῃ τίποτε;

— Πρὸς τὸ παρὸν ὄχι.

Ἐξεληθόντος τοῦ θαλαμηπόλου ὁ Ὀλιβιέρους ἐσκέφθη· ὁ Σερβὸς δὲν ὠμίλει συνήθως ἀσκόπως· τὸ δὲ ὄνομα Σουβραί προέφερε μὲ ἰδιάζοντα τόνον.

Μήπως ὁ πικαρδὸς ὑποπτεύεται, αἰ δὲ ὑποψίαί του αὐταὶ ἦσαν δεδικοιολογημέναι;

Αἰφνιδία σκέψις διήλθε τοῦ νοῦ τοῦ μαρκησίου.

Τὸ μέσον, ὅπερ ἀνεζήτηε ἐπιστρέφω ἐκ Κορμέλι, παρουσιάζετο αὐτῷ τυχαίως.

Ἦτο τολμηρὸν νὰ τὸ πιστεύσῃ!

Ἡ ἀγνότης τῆς Ἑλένης, ἡ ἀσπίλος αὐτῆς ἀρετὴ, ἦν ἠναγκάζετο ν' ἀναγνωρίσῃ, ἦσαν ὑπεράνω πάσης ὑπονοίας.

Ὅσον ἄθλιος καὶ ἂν ἦτο, ἐδίσταζεν ἀπέναντι τῆς ἰδέας τοῦ νὰ κηλιδώσῃ τὸ ἄγνὸν αὐτῆς μέτωπον.

Ἦδύνατο νὰ τὴν φονεύσῃ, ἀλλὰ νὰ τὴν ἀτιμῶσιν δὲν θὰ ἐτόλμα ποτέ.

Οἱ λόγοι ὅμως τοῦ θαλαμηπόλου ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην του καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισεν· ἤνοιξε μέγα ἐρμάριον ἐποχῆς Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ', μὲ γωνίας ἐξ ὀρειχάλκου κεχρυσωμένου, ὅπερ κατεῖχε τὸ κέντρον τοῦ δωματίου, καὶ ἔλαβε διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον δίκαννον πιστόλιον, ἀριστούργημα τέχνης, κατασκευασθὲν πρὸ τριακονταετίας περίπου ὑπὸ τοῦ Δεβίσμ, ἐδοκίμασε τὴν σκανδαλίαν, τὸ ἐπλήρωσε διὰ δύο σφαιρῶν καὶ τὸ ἔθεσεν ἐν τῷ θυλακίῳ του.

Ἠσχύνθη, καὶ τρέμων ἐκ συναισθήσεως, χαμπερίας καὶ καταφρονήσεως διὰ τὸ μισητὸν πρόσωπον τοῦ κατασκόπου, ὅπερ διὰ πρώτην φοράν ἐν τῇ ζωῇ του ἔπαιζεν, ἐπροχώρησεν.

Ἀπαισία εἰμαρμένη τὸν ὠδήγει.

Ἠνέφξε μετὰ προφυλάξεως, ἦν οἱ κλέπτει μόνον λαμβάνουσιν ὅτε εἰσχωροῦσι νύκτα εἰς καταφνημένην οἰκίαν, τὴν θύραν τὴν ἀγρούσαν ἐκ τῆς βιβλιοθήκης· εἰς τὸ καλλοντήριον, καὶ κρυφθεὶς ὀπισθεν μεγάλης κεντητῆς εἰκόνας, ὁμοίας τοῖς ἀρχαίοις ὑφάσμασι τοῦ Λυών, ἠκροάσθη.

Ἡ θύρα τῆς μικρᾶς αἰθούσης ἦτο ἡμίλειστος καὶ ἠδύνατο νὰ ἀκούῃ.

Ὁ κύριος Σουβραί ἦτο τῷ ὄτι παρὰ τῇ ἐξαδέλφῃ του.

Ἡ Ἑλένη, καθημένη πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου τῆς, ἔπαιζε διὰ τόνου μόλις ἀκουομένου ἄσματιον χαριέν—χωρὶς νὰ συνοδεύῃ αὐτὸ διὰ τῶν λέξεων— τοῦ προσφιλοῦς αὐτῇ μουσουργοῦ Μενδελσῶνος.

Ὁ Ροβέρτος, ὄρθιος καὶ ὀλίγον μακρὰν αὐτῆς ἰστάμενος, ἠρείδετο ἐπὶ ἑδρας καὶ τὴν παρετήρει διὰ βλέμματος, ἐν ᾧ διεφάνετο μεγάλη θλίψις, ἣν μάρτην προσεπάθει νὰ περιορίσῃ.

Ὁ σύζυγός της βεβαίως θὰ νύχταριστεῖτο.

Ἡ νόσος ἤδη ἐπέφερε ταχείας καταστροφᾶς ἐπὶ τῆς νέας καὶ ἀτυχοῦς γυναικός.

Τὸ πρόσωπόν της κατεσκάφη, ἡ ἐπιδερμὶς αὐτῆς κατέστη διαφανής. ὠχρότης δὲ θανάσιμος διεχύνετο ἐπὶ τῶν ἰσχυανθέντων χαρακτηριστικῶν της.

Οἱ ὀφθαλμοὶ της, ἀμαυροῦ κυανοῦ χρώματος, ἦσαν ἤδη ἀμαυρότεροι καὶ χαϊνότεροι.

Καὶ ἐν τούτοις ἦτο χαρίεσσα, ἀλλ' ὁμοία πρὸς ἄνθος, ὅπερ κατατρῶγει ἀδιόρατος σκόληξ, καὶ ὅπερ κρέμαται ἔτι ἐν τῷ στελέχει αὐτοῦ, ἀλλ' ἔτοιμον νὰ ζηρανθῇ!

Ὁ παρατηρῶν αὐτὴν ἀνεπτόλει τὰ ἐκ λευκοῦ μαρμαροῦ ἐκεῖνα ἀγάλματα τῶν ἐστεμμένων νυμφῶν, ἀτινα φαίνονται κατακεκλιμένα ἐπὶ τῶν τάφων. Τὰ χεῖλη ἀπεχρωματίσθησαν, διὰ μέσου δ' αὐτῶν διεφάνοντο οἱ λαμπροὶ ἔτι ὀδόντες αὐτῆς. τὸ ἔσχατον λείψανον τῆς καλλονῆς της. Μόνη ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐτῆς κόμη ἀπέμεινεν ἀκέραιος. Αἱ λεπταὶ χεῖρές της ὠμοιάζον μὲ τὰ λευκὰ καὶ πολύτιμα τρίχαπτα τοῦ πρωῖνου ἐνδύματός της.

Ἔστη τὴν μίαν χεῖρα ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἔχουσα καὶ παρετήρησε τὸν ἐξαδελφόν της διὰ βλέμματος ἰκετευτικοῦ.

— Δὲν θέλω νὰ με ἀφίσης πλέον, Ροβέρτε, εἶπε, σοὶ τὸ ἀπαγορεύω. Ἄλλως τε δὲν θὰ βραδύνω νὰ σοὶ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν σου. Ἔσο βέβαιος.

— Ἑλένη...

— Ἐχασα, φίλε μου, πᾶν γόητρον τῆς ζωῆς, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, εἶπε γλυκέως μειδιώσα· κατέπεσε, μικρὸν κατὰ μικρὸν ὡς τὰ φθινοπωρινὰ φύλλα. Λυποῦμαι μόνον, ὅτι τὰ κατέστρεψαν προῶτως. Οὐδὲν μοὶ ἀπέμεινεν. Ὅταν ὁ ἰατρὸς μ' ἐπισκέπτεται, φαίνεται εὐχαριστημένος· μοὶ ἀπευθύνει λόγους ἐνθαρρυντικούς, ἀλλὰ πολὺ κοινοῦς, σὲ βεβαίῳ, καὶ τὸν εἶδον προχθές, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν σοὶ ἔγραψα ὅπως σοὶ παραγγείλω νὰ ἔλθης, νὰ δάκνη τὰ χεῖλη, δι' ἀνησυχητικοῦ ὕφους καὶ τὰ πάντα ἠγνόησα. Τὸ πρόσωπόν του ἀνηνακλᾶτο ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ κατόπτρου τοῦ σου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν προφυλάσσετο· τὰ κάτοπτρα εἶναι προδόται. Ἐκτοτε, καθ' ἑκάστην, διέρχομαι ὀλοκλήρους ὥρας ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τῆς μητρὸς μου, παρατηροῦσα αὐτὴν. Τῇ ὁμοιάζω. Κύτταζε καὶ σύγκρινον. Καὶ ἐρωτῶ ἑαυτὴν, πότε θὰ τὴν ἐπανιδῶ.

Οὐδὲν θλιβερώτερον τῆς νεαρᾶς ἐκείνης γυναικός, τῆς ἠδέως ὑποτασσομένης, τῆς μορφῆς ἐκείνης τῆς ἀγνοτάτης καὶ γλυκαίας, τοῦ ἀγγελικοῦ ἐκεῖνου σώματος, ὅπερ προσεφέρετο τῷ τάφῳ ἐκουσίως, ὡς μάρτυς εἰς τὸν δῆμιον αὐτοῦ.

Καὶ ἐδείκνυε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὸν Σουβραί εἰκόνα ὠραιοτάτην τοῦ Βιντεράλτερ, παριστώσαν γυναῖκα ἐν τῇ ἀκμῇ κάλλους, ἐν ᾧ διεφάνετο ἤδη διακεχυμένον τὸ σπέρμα τῆς νόσου, ἥτις τὴν ἐθανάτωσεν.

— Εἶναι ἡ μήτηρ μου εἰκοσαετίς, εἶπεν. Μετὰ τέσσαρα ἔτη τὴν ἔχασα! ἐγὼ δὲν θὰ ζήσω τόσον.

Καὶ ἐξηκολούθησεν ὁμιλοῦσα καθ' ἑαυτὴν, καὶ συνωδεύουσα τοὺς λόγους της διὰ τοῦ μόλις ἀκουομένου ἄσματος, ὅπερ ἐπανέλαθεν.

— Ἐκεῖνη τοῦλάχιστον ἔσχε τὴν ὑπερτάτην εὐδαιμονίαν ν' ἀγαπᾶται, νὰ λατρεύεται, ἐπρόσθεσεν. Οὐδεὶς μᾶλλον αὐτῆς ἀπῆλαυσε τὸν ἀσπίλον ἔρωτα δύο ὄντων, ἀτινα ἐκτιμῶνται καὶ ἀνήκουσιν ἐξ ὀλοκλήρου. Εὐλογητὴ ἡ μνήμη τοῦ πατρός μου, ἥτις τὴν κατέστησε τόσον εὐδαίμονα, ὥστε καὶ ἀποθνήσκουσα οὐδὲν νὰ τὴν θλίβῃ. Διὰ τοῦτο ἐκεῖνη μειδιᾶ, ἐνᾧ εἰς τὸ πρόσωπον τὸ ἰδικόν μου ὁ ζωγράφος μόνον τὴν ἐκφρασιν τῶν θλίψεων, τὰς ἀηδίας τοῦ βίου καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτυπώσῃ. Ὡ! ν' ἀποθάνῃ τις χωρὶς νὰ φέρῃ ἐπὶ τῶν χεῖλων του ἴχνη εἰλικρινοῦς φιλήματος! Νὰ ἀποθάνῃ φέρων τὴν ἀπελπισίαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὅτι περιεφρονήθη, παρεγνωρίσθη, ἐπροδόθη!

Ἡ κεφαλὴ της ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐφαίνετο προσπαθοῦσα ν' ἀποφύγῃ τὴν θέαν τοῦ πραγματικοῦ βίου καὶ νὰ τέρψῃ ἑαυτὴν διὰ τῆς διανοίας ἐν φανταστικῷ ὄραματι.

Αἰφνης ἠσθάνθη ἑαυτὴν περιβαλλομένην ὑπὸ δύο ἰσχυρῶν βραχιόνων, οἵτινες συνέσφιγγον τὸ ἀδύνατον καὶ εὐθραυστον ἀνάστημά της.

[Ἐπεται συνέχεια.]

*Κ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΕΡΑΣ

Ὁ διασημότερος τῶν συγχρόνων τῆς Ἰσπανίας συγγραφέων ἐγεννήθη ἐν Κάδοξ, μικρᾷ πόλει τῆς ἐπαρχίας Κορδόβης, τῷ 1827 ἐκ τοῦ Γ. Βαλέρα ἀντιναυάρχου καὶ τῆς μαρκησίας Δελά Πανιέγα. Ἀποπερατώσας τὰς ἐγκυκλίους αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Μαλάγα καὶ Γρανάδα, εἰσῆλθε νεώτατος εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, σταλεὶς διαδοχικῶς, ὡς γραμματεὺς πρεσβείας, εἰς Νεάπολιν, Ρίο Ιανέρον, Δρέσδην καὶ Πητρούπολιν. Ἐπανελθὼν εἰς Ἰσπανίαν παρτήθη ἐκ τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν θέσεώς του, ὅπως εἰσέλθῃ ὡς πολιτικὸς εἰς τὸ κόμμα τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Τῷ 1859 ἐξελέγη βουλευτής.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην συνειργάσθη μετὰ τῶν ἐνδοθετέρων συγγραφέων τῆς πατρίδος του— Ἀλβαρέδα, Βακουέζ, Κορρέρα, Φαβιέ—εἰς τὴν *Σύγχρονον Ἐφημερίδα*, τῆς ὁποίας ἡ τόλμη πολλὰς προδόσεις δίκας καὶ μονομαχίας ἐναντίον τῶν συντακτῶν της, ἀλλὰ καὶ συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ὁ. Δοννέλ. Ὁ Βαλέρας ἐκλήθη τότε εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας, Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου Ὑπουργείου. Ὅτε δὲ Ὁ Δοννέλ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ φιλελεύθερον πρόγραμμα, ὁ Βαλέρας ἐστάλη πρεσβευτὴς εἰς Φραγκοῦρτην, ἔνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ 1866. Ἐργημάτιος

δὲς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας, Γερουσιαστής, Καθηγητὴς τῆς συγχρόνου ἑξέτης φιλολογίας, Πρεσβευτὴς ἐν Λισσάβωνι καὶ Βασιλικῶν καὶ τέλος ἐν Βρυξέλλαις, ἐνθα διαμένει εἰσέτι.

Ὁ Βαλέρας εἶνε βαθὺς γνώστης τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἢ δὲ μεταφράσις τῶν τῶν *δάφνιδος* καὶ *Χλόης* τοῦ Λόγγου τοῦ Σοφιστοῦ θεωρεῖται κλασικώτατον ἔργον. Μετέφρασεν ἐπίσης, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ σοφοῦ Ἑλληνιστοῦ Menendez Pelayo, τὰς τραγωδίας τοῦ Αἰσχύλου. Ἐκ τῆς γερμανικῆς δὲ τὴν *Ἱστορίαν τῆς ποιήσεως καὶ τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ Σικελίᾳ Ἀράβων*, τοῦ Σγιάκ.

Τὸ εἶδος ὅμως ἐν ᾧ διαπρέπει ὁ Βαλέρας εἶνε τὸ μυθιστόρημα. Ἡ *Πεπίτα Χιμένες*, ὁ *Δόκτωρ Φανστίρος*, ὁ *Ταξιάρχης Μενδώλας* εἶνε ἀληθῆ ἀριστουργήματα. Τὰ ἔργα τοῦ Βαλέρα διακρίνεται βαθεῖα ψυχολογικῆ γνώσεως τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, πνεῦμα λεπτοῦ σατυρικόν, ὕφος ἀμεμπτον καὶ εἰς ἄκρον ἐλκῶν, γλῶσσα ὑπενθυμίζουσα τὰς ἐνδοξότερας σελίδας τῆς ἰσπανικῆς φιλολογίας. Τὰ ἔργα αὐτοῦ μετεφράσθησαν σχεδὸν ἅπαντα, εἰς τὰς κυριωτέρας γλώσσας Ἐυρώπης τε καὶ Ἀμερικῆς.

Μετὰ τὴν *Πεπίτα Χιμένες* θὰ προσφέρωμεν τοῖς ἀναγνώσταις τῶν *Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων* καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ κ. Βαλέρα, οὕτως ἢ γραφῆς εἶνε ἀνεξάντλητος. Οὐδεμίαν σχεδὸν δημοσιεύεται σπουδαία ἔφημερίς ἢ περιοδικὸν ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ Ἀμερικῇ, ἅτινα δὲν κοσμεῖ ἔργον τι τοῦ πολυγραφοτάτου κ. Βαλέρα, οὕτως τὰ διηγήματα καὶ τὰ κριτικὰ ἄρθρα ἀποτελοῦσι πλείστους τόμους.

ΑΝΤ. ΦΡΑΒΑΣΙΑΝΗΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΛΕΡΑ

ΠΕΠΙΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ

Nescit labi virtus.

Ὁ ἔφημεριος τῆς μητροπόλεως τῆς***, ἀποθανὼν πρό τινων ἐτῶν, ἀφῆκε μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του δέσμην τινὰ, ἣτις, διὰ πολλῶν διεληθούσα χειρῶν, περιήλθε τέλος εἰς τὰς ἐμάς, χωρὶς κατὰ παραδόξον τύχην ν' ἀπολεσθῆ οὔτε ἐν τῶν ἐγγράφων, ἐξ ὧν ἀπετελεῖτο. Ἡ δέσμη ἔφερε τὸ λατινικὸν λόγιον, ὅπερ προέταξα ὡς ἐπιγραφὴν δὲν εἶχεν ὅμως τὸ γυναικεῖον ὄνομα, ὅπερ ἐξέλεξα ὡς τίτλον ἴσως δὲ τὸ λόγιον τοῦτο συνέτεινεν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἐγγράφων, διότι, ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι περιεῖχον ἐκκλησιαστικὰς ὁμιλίαις ἢ θεολογικὰ ἀντικείμενα, οὐδεὶς πρό ἐμοῦ παρεκινήθη νὰ σχίσῃ τὸν φάκελλον ἢ ν' ἀναγνώσῃ ἔστω καὶ μίαν σελίδα.

Ἡ δέσμη διαίρεται εἰς τρία μέρη, ὧν τὸ πρῶτον ἐπιγράφεται: *Ἐπιστολαὶ τῷ ἀνεψιῷ μου*, τὸ δεύτερον: *Παραλειπόμενα* καὶ τὸ τρίτον: *Ἐπίλογος. Ἐπιστολαὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου*.

Ἡ γραφὴ εἶνε πάντοτε διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς, τῆς τοῦ ἔφημεριου, ὡς εἰκάζω. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σύνολον ἐποτελεῖ εἶδος μυθιστορηματος, ἐνόμισα κατ' ἀρχὰς ὅτι ὁ ἔφημεριος ἠθέλησεν ἴσως νὰ ἐξασκηθῆ συγγραῖων ἐν ὧρα σχολῆς. Ἐξετάσας ὅμως τὸ περιεχόμενον μετὰ πλείονος προσοχῆς καὶ παρατηρήσας τὴν φυσικὴν τοῦ ὕφους ἀφέλειαν, κλίνω νὰ πιστεύσω, ὅτι δὲν εἶνε μυθιστόρημα, ἀλλ' ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ εἰσὶν ἀντίγραφα ἀληθῶν ἐπιστολῶν, ἃς ὁ ἔφημεριος ἔσχισεν, ἔκαυσεν ἢ ἀπέδωκεν εἰς τοὺς κυρίους αὐτῶν ὅτι δὲ τὸ διηγηματικὸν μέρος, τὸ φέρον τὸν βιβλικὸν τίτλον: *Παραλειπόμενα*, εἶνε ἔργον τοῦ

ἔφημεριου, προωρισμένον νὰ συμπληρώσῃ τὴν διήγησιν διὰ γεγονότων ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς μὴ ἀναγεγραμμένων.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐγγράφων τούτων, ἀντὶ νὰ μὲ πλήξῃ, ἔσχε τούαντίον πολὺ δι' ἐμὲ τὸ ἐνδιαφέρον ἄφου δὲ σήμερον τὰ πάντα δημοσιεύονται, ἀπεφάσισα καὶ ἐγὼ νὰ τὰ δημοσιεύσω, ἄνευ ἐτέρων ἐρευνῶν, ἀντικαθιστῶν ἀπλῶς τὰ κύρια ὀνόματα, ὅπως, ἐὰν ζῶσιν εἰσέτι τὰ ἀληθῆ πρόσωπα, μὴ ἴδωσιν ἐκρυπτόμενα ἥρωας μυθιστορηματος, ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ τῆς ἐπιδοκιμασίας των.

Αἱ ἐπιστολαὶ, αἵτινες περιέχονται ἐν τῷ πρῶτῳ μέρει, φαίνονται γραφεῖσαι ὑπὸ νεανίου, ἔχοντος μὲν θεωρητικὰς τινὰς γνώσεις, ἐστερημένου ὅμως τῆς περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου πρακτικῆς. Νεανίον ἀνατεθραμμένον παρὰ τῷ ἔφημεριῳ θείῳ αὐτοῦ, ἐν ἱερατικῇ σχολῇ, καὶ μετὰ μεγάλῃς θρησκευτικῆς θερμότητος καὶ στερεῆς ἀποφάσεως ἐπιθυμοῦντος νὰ γείνη ἱερεὺς. Τὸν νεανίαν τοῦτον ὠνομάσαμεν κύριον Λουδοβίκον δὲ Βάργαν.

Τὸ ἐν λόγῳ χειρόγραφον, ὅπερ δημοσιεύομεν ἔχει ἐπὶ λέξει:

Δ'

Ἐπιστολαὶ τοῦ ἀνεψιῷ μου.

22 Μαρτίου.

Ἀγαπητὴ θεῶ τε καὶ σεβαστὴ διδάσκαλε,

Πρὸ τεσσάρων ἡδὴ ἡμερῶν ἀφικόμεν ἐὺτυχῶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς γεννήσεώς μου, καὶ εὖρον ὑγιαίνοντα τὸν τε πατέρα μου, τὸν κύριον ἐπισκοπικὸν ἐπίτροπον καὶ τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς ἅπαντας. Ἡ εὐχαρίστησις τοῦ νὰ τοὺς ἴδω καὶ νὰ ὁμιλῶ μετ' αὐτῶν, μετὰ τῶσιν ἐτῶν ἀπουσίαν, μ' ἐνεθουσίασεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μέχρι τοῦδε δὲν εὖρον καιρὸν ὅπως σὰς γράψω.

Θὰ μὲ συγχωρήσῃτε.

Ἀναχωρήσας ἐντεῦθεν καὶς ἔτι, καὶ ἐπανελθὼν ἀνὴρ, δὲν δύναμαι νὰ σὰς περιγράψω πιστῶς οἷαν παράδοξον ἐντύπωσιν λαμβάνω ἐκ τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα μοι ἦσαν ἐντετυπωμένα ἐν τῇ μνήμῃ.

Τὰ πάντα μοι φαίνονται μικρά, πολὺ μικρότερα, ἀλλὰ καὶ πολὺ ὠραιότερα τῆς ἀναμνήσεως. Τοῦ πατρός μου ἡ οἰκία, ἣτις, κατὰ τὴν ιδέαν μου, ἦτο ἀπέραντος, εἶνε ἀναμφιβόλως μεγάλη οἰκία πλουσίου γαιοκτῆμονος, ἀλλὰ μικρότερα τῆς ἱερατικῆς Σχολῆς. Ὅτι ὅμως μοι ἀρέσκει περισσότερο εἶνε ἡ πεδιάς. Οἱ κῆποι, πρὸ πάντων, εἰσὶ θελκτικώτατοι. Ὅποια κομψαὶ ἐν αὐτοῖς ἀτραποὶ! Ἐντεῦθεν ρεῖε κρυστάλλινον ρυάκιον μετὰ εὐκρέστου μορμυρίσματος. Αἱ ὄχθαι τῶν μικρῶν διωρῶγων καλύπτονται ὑπὸ εὐωδῶν χόρτων καὶ μυριογενῶν ἀνθέων. Δύναται τις, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, νὰ δρέψῃ μεγάλην ἰοδέσμην. Τὰς ἀτραπούς δὲ ταύτας ἐπισκιάζουσι μεγαλοπρεπεῖς καὶ γιγαντώδεις καρυαί, συκαὶ καὶ ἄλλα δένδρα, τοὺς δὲ φράκτας ἀποτελοῦσι βατο-

μωρέαι, ροδαὶ, ροιαί, καὶ αἰγόκλημα.

Θαυμασία δὲ ἐστὶν ἡ πληθὺς τῶν πτηνῶν, τῶν τερπόντων διὰ τοῦ ἄσματος των τὰς πεδιάδας ταύτας.

Μαγευθεὶς ὑπὸ τῆς θέας τῶν κήπων, περιφέρομαι ἐν αὐτοῖς δύο τουλάχιστον ὥρας ἐκάστην ἑσπέραν.

Ὁ πατήρ μου ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς ἐλαιῶνάς του, τὰς ἀμπέλους, τὰ κτήματά του οὐδὲν ὅμως τούτων εἶδομεν μέχρι τοῦδε. Δὲν ἐξῆλθον εἰσέτι τοῦ τόπου καὶ τῶν τερπνῶν κήπων τῶν περικυκλούντων αὐτόν. Εἶνε ὅμως ἀληθὲς ὅτι αἱ ἐπισκέψεις δὲν μοὶ ἀφίνουσι καιρὸν.

Μέχρι τοῦδε μ' ἐπεσκέφθησαν πέντε γυναῖκες, αἵτινες πᾶσαι διατεινόνται ὅτι ὑπῆρξαν τροφοὶ μου, καὶ πᾶσαι μ' ἐνηγκαλίσθησαν καὶ μ' ἐφίλησαν.

Πάντες μὲ καλοῦσι Λουδοβικῆν ἢ τὸ παιδί τοῦ Δὸν Πέτρου, καίτοι συνεπλήρωσα ἤδη τὸ εἰκοστὸν δεύτερον ἔτος.

Ὅτε δὲ δὲν εἶμαι παρῶν, πάντες ἐρωτῶσι τὸν πατέρα μου περὶ τοῦ παιδιοῦ τοῦ.

Φοβοῦμαι μὴ τὰ βιβλία, ἅτινα ἔφερον μετ' ἐμοῦ, ἔσονταί περιττά, διότι οὐδὲ στιγμὴν μὲ ἀφίνουσι μόνον.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ δημάρχου, ὅπερ ἐθεώρου γελῶτον σχεδὸν, εἶνε πολὺ σοβαρὸν πρᾶγμα. Ὁ πατήρ μου εἶνε ὁ δήμαρχος τοῦ χωρίου.

Οὐδεὶς σχεδὸν τῶν ἐνταῦθα δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν μανίαν — ὅπως λέγουσιν — ἣν ἔχω νὰ γίνω ἱερεὺς· μοὶ λέγουσι δὲ οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι ἄνθρωποι, μετ' ἀξέστομ ἀφελείας, ὅτι πρέπει νὰ ἀποβάλλω τὰ ἱερατικὰ ἐνδύματα καὶ ὅτι ἡ ἱερωσύνη ἀρμόζει μόνον εἰς τοὺς ἀπλοικοὺς ἀνθρώπους. Ἐγὼ, ὅστις τυγχάνω πλούσιος, πρέπει νὰ νυμφευθῶ καὶ νὰ παρηγορήσω τὰ γηρατεῖα τοῦ πατρός μου, παρέχων αὐτῷ ἡμίσειαν δωδεκάδα ὠραίων καὶ εὐρώστων ἐγγόνων.

Πάντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὅπως κολλακεύωσιν ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου, λέγουσιν ὅτι εἶμαι παλληκαρῆς καὶ εὐμορφος νέος, ὅτι ἔχω πολὺ τὸ ἐλκυστικόν, ὅτι οἱ ὀφθαλμοί μου εἶνε πονηροὶ καὶ ἄλλα παρόμοια ἀστεῖα, ἅτινα μὲ δυσαρροστοῦσι καὶ μοὶ ἐπιβάλλουσι συστολήν, καίτοι δὲν εἶμαι δειλὸς καὶ γνωρίζω ἀρκετὰ τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οὐδὲν νὰ μοὶ κάμῃ μεγάλην ἐντύπωσιν.

Μόνον ἐλάττωμα μοὶ εὐρίσκουσι τὴν ἰσχνότητα, ἣν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ἐνδελεχῆ μελέτην.

Ἴνα δὲ μὲ παχύνωσι προτιθενται νὰ μοὶ ἀπαγορεύσωσι νὰ μελετῶ καὶ ν' ἀναγινώσκω ἐνόσῳ διατρίβω ἐνταῦθα, καὶ προσέτι, νὰ μὲ ἀναγκάσωσι νὰ τρώω πᾶν ὅ,τι ἐξαιρετὸν παράγουσιν ἢ τε μαγειρικῆ καὶ ἡ ζαχαροπλαστικῆ. Εἶνε φανερόν. Θέλουσι νὰ μὲ παχύνωσιν. Οὐδεμίαν ὑπάρχει γνωστὴ οἰκογένεια μὴ φιλοδωρήσασά με ὅτε μὲν πλακοῦντα, ὅτε δὲ πεπηγμένον γάλα, ἢ πυραμιδα ἐξ ἀμυγδαλοπήκτου, ἢ ἀγγεῖον σιροπίου.

Ἄλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ προσεκλήθην καὶ εἰς γεῦμα παρὰ τριῶν ἢ τεσσάρων